

Datum: 08.07.2026

Medij: Elevate

Rubrika Kultura

Autori: Jelena Pantović

Teme: Air Serbia

Napomena:

Površina: 1268

Naslov: Vek čuda na vrhu Sagrada familije

Strana: 42,43,44

GAUDIJEVA BARCELONA

Vek čuda na vrhu Sagrada familije

Sto godina od odlaska genija katalonska prestonica doživljava istorijsku katarzu: završetak najviše kule i rekapitulaciju opusa čoveka koji je geometriju prirode pretočio u kamen

40 | **Arhitektura** & **Arhitektura**

Datum: 08.07.2026
Medij: Elevate
Rubrika: Kultura
Autori: Jelena Pantović
Teme: Air Serbia

Napomena:
Površina: 1268

Naslov: Vek čuda na vrhu Sagrada familije

Strana: 42,43,44

Kada u julu izadete iz aviona Er Srbije na topli katalonski asfalt, osetićete da vazduh u Barseloni treperi drugačije nego inače. Zastvoren je istorijski krug dug tačno jedan vek. Ovog leta navršilo se sto godina otako je svet napustio Antoni Gaudi, čovek koji je odbacio lenjir i pravu liniju jer one ne postoje u prirodi.

Njegov odlazak u junu 1926. godine bio je tih i tragičan. Pregazio ga je tramvaj na uličnim šinama Barselone, a zbog skromne odeće niko u starcu nije prepoznao genija čija su dela menjala lice grada. Vek kasnije Barcelona slavi njegov besmrtni trijumf pod sloganom „Momentum 3“, kroz izložbe i koncerte. Ipak, pravi spektakl dešava se tamo gde se zemlja spaja sa nebom, na vrhu Sagrada familije.

Rađanje hrama i zakoni kamene šume

Za generacije putnika večiti simbol Barselone bile su građevinske skele oko ove neobične katedrale, čija je izgradnja počela još 1882. godine pod vođstvom arhitekta Franciska del Viljara. Gaudi preuzima kormilo godinu dana kasnije i potpuno odbacuje prvobitni, hladni neogotički plan. Smetali su mu teški spoljni potporni stubovi, koje je pogrdno nazivao „štakama građevine“, pa je osmislio revoluciju: samonoseći sistem unutrašnjih stubova koji se granaju pod uglom,

raspoređujući težinu direktno u tlo.

Inspiraciju je pronašao u statici drveća. Enterijer crkve projektovan je kao monumentalna kamena šuma od vulkansko bazalta i granita. Ako zakoračite unutra u kasno julske popodne, doživete magiju koju je arhitekta svesno proračunao: letnje sunce prolazi kroz vitraže u hladnim plavim tonovima na istoku i jarkim, vatrenim narandžastim na zapadu, pretvarajući unutrašnjost u živu šumu obasjanu svetlošću koja izgleda kao da nije sa ovog sveta.

Završetkom monumentalne Kule Isusa Hrista upravo ovog juna njegova najveća vizija konačno je kompletirana. Sa 172,5 metara visine, krunisana džinovskim krstom od stakla i keramike koji blešti na jarkom suncu, ova kula je značajno učinila Sagrada familiju najvišom crkvenom građevinom na planeti. Gaudi je pedantno projektovao kulu tako da bude tačno pola metra niža od gradskog brda Monjuik, jer je čvrsto verovao da delo čoveka nikada ne sme da nadvisi delo Tvora.

Od talasastog asfalta do anatomske klupe

Gaudijev kod utkan je u čitavu geografiju Barselone, svedočeci o tome kako je, uz podršku svog glavnog mecene, industrijalca Euzeija Guelja, menjao svest o urbanizmu. U Parku Guelj, koji je prvobitno bio zamišljen kao luksuzno stambeno naselje, Gaudi je stvorio

čuvenu vijugavu klupu obloženu tehnikom „trencadís“, mozaikom od lomljenih komadića keramike i stakla sakupljenih sa otpada. Klupa ne samo da savršeno prati anatomiju ljudskog tela već njena terasa krije drenažni sistem koji skuplja kišnicu kroz stubove podzemne dvorane.

U otmenoj aveniji „Passeig de Gràcia“, dve zgrade i danas zaustavljaju svakog prolaznika. „Casa Batlló“ je radikalna rekonstrukcija sa balkonima u obliku kostiju i krovom koji imitira krilju zmaja, gde svetlarnik obložen plavim pločicama postepeno menja nijansu ka svetlijoj kako ide ka dnu, obezbeđujući ravnomerno svetlo u svakom kutku. Odmah niz ulicu nalazi se i „Casa Milà“, poznatija kao „La Pedrera“ (Kamenolom). Ova zgrada je građevinski revolucionarna jer nema noseće zidove, već cela struktura počiva na stubovima od armiranog betona, što je omogućilo rušenje unutrašnjih pregrada po želji stana. Njen krov, sa dimnjacima oblikovanim poput okamenjenih ratnika, tokom letnjih noći postaje najlepša džez pozornica u gradu.

Tekst / Words: **Jelena Pantović**
Fotografije / Photography:
Profimedia.rs, Depositphotos

FOTO: Profimedia / Longier Antoine/Only World/ABACA / Abaca Press

FOTO: Profimedia / Uae GENE / AFP

Datum: 08.07.2026
Medij: Elevate
Rubrika: Kultura
Autori: Jelena Pantović
Teme: Air Serbia

Napomena:
Površina: 1268

Naslov: Vek čuda na vrhu Sagrada familije

Strana: 42,43,44

KULTURA / CULTURE

GAUDÍ'S BARCELONA

A century of wonder on the roof of the Sagrada Familia

Marking a hundred years since the departure of this genius, the capital of Catalonia is experiencing a historical catharsis: the completion of the tallest tower and the recapitulation of the opus of a man who translated the geometry of nature into stone

FOTO: Fotimedia / Jordi Bouareu/ZUMA Press Wire / Shutterstock, Editorial

When you disembark from the Air Serbia plane onto the baking asphalt of Catalonia in July, you will feel a different vibe than usual in the air of Barcelona. That's because of the completion of a historical circle of precisely 100 years. This summer marks the centenary of the departure from this world of the inimitable Antoni Gaudí, the man who rejected the straight lines of rulers because they don't exist in nature.

His June 1926 death was quiet and tragic. He was run over by a tram on the rails of a Barcelona street, and his modest clothing meant that nobody recognised the genius architect whose works had changed the face of the city. A century on, Barcelona celebrates his immortal triumph. Under the

slogan „Momentum 3“, the city pulsates throughout with exhibitions and concerts, while the real spectacle is happenings where the earth meets the sky, on the roof of the Sagrada Familia basilica.

The birth of a temple and the laws of a stone forest

For generations of travellers, the eternal symbol of Barcelona was the scaffolding embracing this unusual cathedral, the construction of which began in 1882, under the guidance of architect Francisco de Paula del Villar y Lozano. Gaudí would take the helm a year later and completely reject the original plan for a cold, neo-gothic edifice. He didn't like the heavy external support columns, which he derogatorily dubbed “building crutches”, and instead came up with a revolutionary idea: a self-supporting system of inter-

nal columns that branch out at an angle, distributing the weight directly into the ground.

He drew inspiration from the structures of trees. The interior of the church was designed as a monumental stone forest of volcanic basalt and granite. If you enter the basilica on a late afternoon in July, you will experience the magic consciously calculated by the architect: the summer sun streaming through stained glass windows – in cool blue tones to the east and bright, fiery orange to the west, transforming the interior into a living forest bathed in light that seems otherworldly.

With finishing of the monumental Tower of Jesus Christ, his greatest vision was finally completed. At 172.5 metres tall, crowned by a giant glass and ceramic cross that glistens in the bright sunlight, this tower offi-

